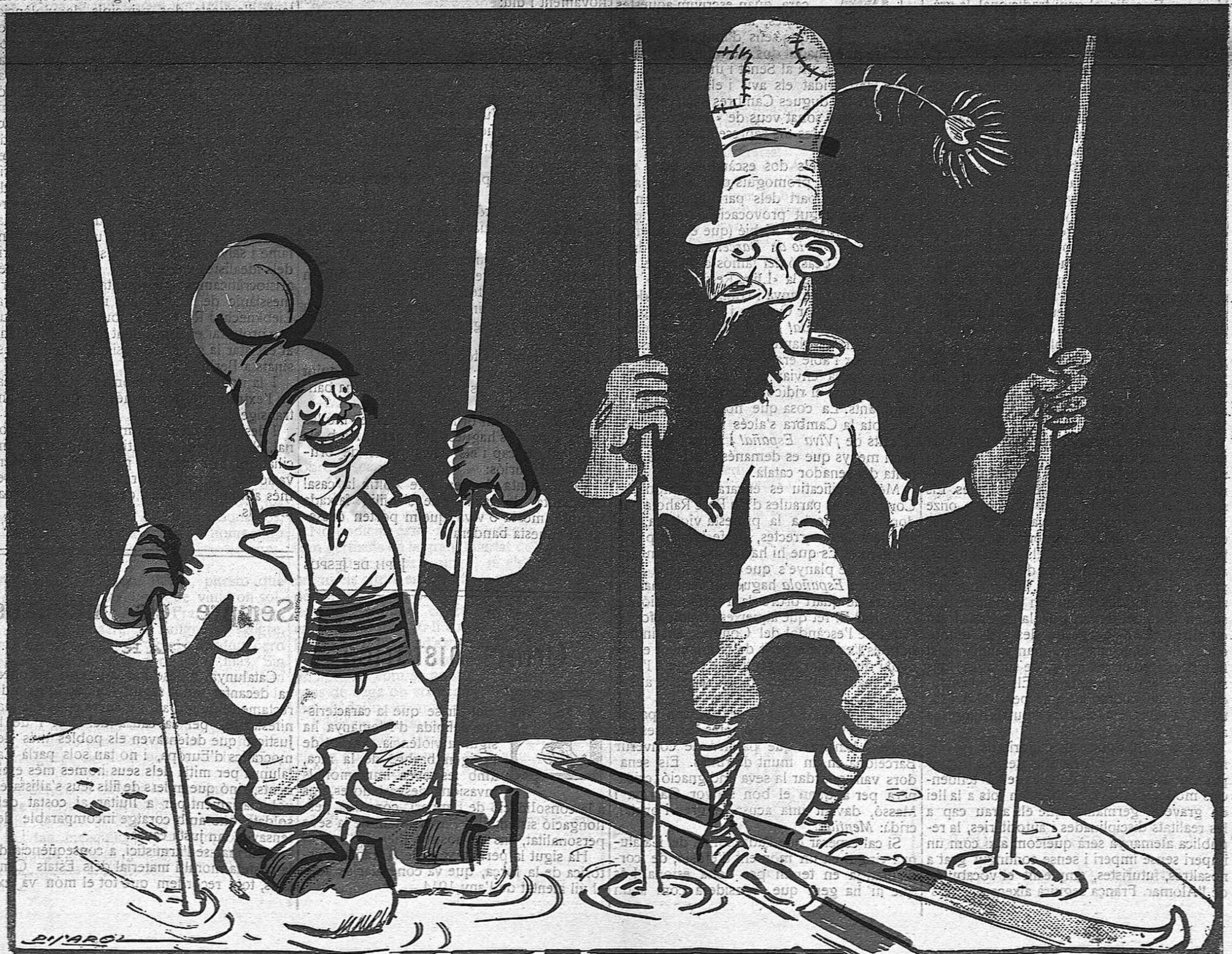

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, pessets 1'50. — ESTRANGER, 2'50

SPORTS D'HIVERN

Et fumaràs de nassos, home, no vulguis jugar amb gent bragada

Aquest número ha passat per la censura

La Iliçó de Berlín

Catalunya hi han dues altíssimes intel·ligències en la república de les lletres. Una d'elles és, naturalment, En Gabriel Alomar. Un dia, en el repòs d'un jardí acadèmic que omplia de soroll una tertúlia de teòrics dialogadors, l'Alomar ens va llençar questa pregunta:

— A qui donarieu preferència, a l'Alemanya d'En Liebknecht o a la França d'En Maurras.

Estant en plena guerra, és a dir, en ple i encegat sentimentalisme. Aquells amics meus no varen titubejar: La França d'En Maurras. Es a dir, el geni tradicional, la gràcia, la mesura, la claretat de França. Pero l'Alomar no es referia als esperits nacionals sinó a les trajectòries polítiques, i per això quan va arribar a mi la interrogació, vaig votar per l'Alemanya d'En Liebknecht contra la França d'En Maurras.

L'Alemanya d'En Liebknecht ha estat un abort. Ja no n'hi haurà d'Alemanya d'En Liebknecht. Tal vegada, l'Alomar i els seus iguals en idees, perceben ja una solidària admiració per l'Alemanya revolucionària i un menyspreuat allunyament de la França; emperò el geni alemany, eternament dur, ha obert als nostres neo-germanitzants la Iliçó de la tragèdia d'En Liebknecht. Ja no podria l'Alomar repetir la seva pregunta. Berlin li respon presentant-li l'espatlla fusellada del gran revolucionari. En Maurras, entretant, segueix desgranant els seus raonaments reialistes, confiant en el seu despatx, mentre la república segueix aixamplant-se. En Liebknecht ha caigut mort pels seus. Totes les possibilitats revolucionàries segueixen vinculades a França. Per l'Alemanya, després de la jornada del 17 de gener, no pot sentir fervors cap radical.

Un incident dramàtic? No, no; el coronament de tota una acció nacional. Heu's aquí són les eleccions per a l'Assemblea Nacional. Heu's aquí les seves estadístiques. Els socialistes majoritaris han obtingut onze mil·lions de sufragis, equivalents al 39 per cent del cens total. Els minoritaris, els independents, que no són pas els spartaquistes, aconsegueixen dos mil·lions de vots, o sigui prop del 8 per 100 del cens. Els majoritaris segueixen a l'Ebert i an En Scheidemann, sostenedors del imperi i de la guerra. Pero els altres partits burgesos, des dels democràtiques als pangermanistes, han reunit igual nombre, aproximadament, de sufragis, més superiors en representants. Els diputats socialistes equivaldran a un 47 per 100 del total de la representació. Els diputats burgesos a un 53 per cent.

No podran, doncs, els majoritaris governar en socialista. Els demòcrates els hi imposaran amb els seus vots les seves tendències moderades, i com obeixen tots a la llei de gravetat germanica que els atrau cap a les realitats disciplinades i autoritàries, la república alemanya serà quelcom així com un imperi sense imperi i sense contingut grat a nosaltres, futuristes, empleant el vocabulari d'Alomar. França seguirà aixecant la nos-

tra senyera, perquè Alemanya ha tornat a repetir en la pau les seves crueles de la guerra, matant an En Liebknecht, el cadàver del qual oferim an aquells somniadors que creien tornaria a arribar-nos la llibertat del Septentrió.

PARADOX

Els escàndols parlamentaris

Aquestió catalana ha tornat a discutir-se al Parlament de Espanya. No s'ha arribat encara, quan escrivim aquestes ràtules, al debat tonamental que sens dubte es produirà. Pero ja hi ha hagut dos escàndols parlamentaris enormes, un al Senat i un altre al Congrés. Han cridat els avis i els pares de la patria. A les dugues Cambres s'han alçat els bastons i han sonat veus de «fora, que s'en vagin!», dirigides als representants de Catalunya.

Cal dir que els dos escàndols—dos, per ara—han estat promoguts pels anticatalans, sense que per part dels parlamentaris nostres hi hagi hagut provocació de cap mena. Al Senat, un senyor Fabié (que és el corresponent del *Diario de Barcelona* a Madrid) afirmà, amb ocasió del famós discurs del general Aznar, que la «Lliga Regionalista» treballava contra Espanya i contra l'unitat de la pàtria, i el senyor Garriga i Massó, indignat, exclamà: *Mentida!* La paraula no és certament gaire parlamentària, però l'accusació del senyor Fabié era greu. En tot cas, aqueix senyor podia enviar padrins al senyor Garriga, segons el ridicol ús establert en cassos semblants. La cosa que no és comprèn és que tota la Cambra s'alçés furiosa i esclatades en crits de *Viva Espanya!* I encara es compren menys que es demanés l'expulsió violenta del senador català.

Més significatiu és encara l'escàndol del Congrés. Les paraules d'En Pere Rahola que donaren prefect a la protesta violenta, són absolutament correctes, perfectament parlamentaries. Es que hi ha ofensa per a ningú en el fet de planye's que la gent de la *Liga Patriótica Espanola* haguessin fet d'una culpista de quart ordre la representació de la pàtria? El fet que aqueixes paraules fossin causa de l'escàndol del Congrés, ens indica qui és l'estat d'esperit del Parlament espanyol i quins són els sentiments que a l'ambient madrileny predominen respecte a Catalunya.

En canvi, al Senat espanyol van passar sense crits ni protestes violentes les frases del general Aznar en que parlava de convertir Barcelona en un munt de runes. Els senadors van guardar la seva indignació cridadera per a quan el bon senyor Garriga i Massó, davant una accusació greu i brutal, cridi: *Mentida!*

Si cal esperar que l'autonomia de Catalunya vingui en un moment d'efusió, de cor-dialitat, ja en tenim per bona estona. I és que hi ha gent que considera com a un

agravi intolerable i com a un desvergonyiment el simple fet que els catalans demanem l'autonomia. Tan bon punt veuen allà dalt que això de l'autonomia va de debò, s'exasperen, protesten i formulen terribles amenaces.

Tal és la realitat. No serveix de res el tancar els ulls davant d'ella. Es pueril el volgut posar remei al mal amb l'aigua de malves de les paraules afectuoses i els procediments cordials. Són els enemics de Catalunya els qui duen el verí a l'ànima, i és fatal que enverinint tots els debats i inutilitzin tots els esforços dels catalans per a la pacífica consecució de l'autonomia.

FULMEN

Esperit de imitació

— I doncs, senyor Esteve?... que's deixa la barba?

— Ja veurà... He vist que el Kaiser se la deixa, doncs jo també.

En Daixòs i En Dallòs

RONDALLA

En daixòs està enxofat en la butaca fent veure que rumia. Entra En dallòs i diu:

— Senyor daixòs; aquesta tarda han arribat forasters. Uns ganxos els han agafat pel seu compte, els han dut al bar Tomeu i els han pelat, jugant malament, tots els diners que duien.

En daixòs no's mou. Dirigeix una mirada inexpressiva a n'En dallòs i li senyala la porta.

En dallòs fa trutis i als cinc minuts torna a entrar:

— Senyor daixòs; al music-hall *La Camaliga* acaben de debutar dugues nenes de tretze anys. Treballen nues i sembla que fan gestes renyits amb la moral.

En daixòs quiet. Veient que En dallòs no's mou li senyala la porta.

En dallòs es muny i als cinc minuts entra novament i diu:

— Senyor daixòs; acaben de robar la caixa del Trust Bank que, com vosse sap, està situat al mig de la plaça. Pesava cent quintals però els lladres portaven un camió-automòbil sobre'l que hi havia montada una grua potent i han lograt carregar la caixa i fugir. Amb poc més d'una hora han estat llistos.

En daixòs segueix immòbil. Als pocs moments s'adona que En dallòs no se'n va i li senyala la porta.

En dallòs desapareix i als cinc minuts torna en escena:

— Senyor daixòs, exclama. Una banda d'*apaches* s'ha situat al pla dels Os i fa col·lecció de carteres i d'orelles. No contents en llimitar a les víctimes dels objectes de valor que duen, s'enfrenten tallant el coll d'algui i ratllant la cara a tots.

En daixòs continua convertit en estàtua seient. Amb un signe fa guillar novament a n'En dallòs.

— Als cinc minuts torna En dallòs.

— Senyor daixòs: a la finestreta d'un quint pis del carrer de les Mosques hi ha una bandera...

— En daixòs fa un brinco com si les molles de la butaca s'haguessin disparat. Amb els ulls fòra del cap i els llavis plens de bruma crida furiós:

— Cinquanta de peu que voltin la casa! Cinquanta de cavall que s'enfilin fatxada amunt i, morta o viva, que'm porten desse guida aquesta bandera!

¡Brrrrrr!

JEPH DE JESPUS

Crims històrics

E pot dir-se que la característica definida d'Alemanya ha sigut la violència. Partint de l'origen barbre de la raça, amb les seves immemorials invasions devastadores, fins a la consolidació de l'imperi, com una perllongació sistemàtica i intermitent de la seva personalitat, fins als nostres dies.

Ha sigut la persistència de la tradició històrica de la força, que va concretar-se amb el vil atentat de l'any 1914.

Sempre els mateixos

CARA

Catalunya, a l'esclatar la guerra europea, va decanfar-se tot seguit—encara que indirectament, puig d'altra manera no podia manifestar-se—per la causa del Dret i de la Justícia que defensaven els pobles més democràtics d'Europa, i no tan sols parlà Catalunya per mitjà dels seus homes més emblemàtics, sinó que milers de fills seus s'allistaren voluntàriament per a lluitar al costat dels soldats que amb coratge incomparable defensaven tan justa causa.

Al firmar-se l'armisticí, a conseqüència de la desfeta moral i material dels Estats Centrals, tots recordem que tot el món va ex-

tremir-se de joia i va exterioritzar la mateixa amb un unànim esclat d'entusiasme, jamai igualat.

Doncs bé, allà a l'altra part de l'Atlàntic, en l'hospitalària Argentina, també se sentien enardits per aital aconteixement i s'organitzaren manifestacions populars, amb la variant que, al revés d'aquí, allà estaven autoritzades per les autoritats, amb l'aditament de que hi figuraven les banderes de totes les nacions aliades així com també la nostra sempre més gloriosa senyera de les quatre barres, a la que se li tributà al seu pas per les grans avingudes de les ciutats argentines una calorosa demostració d'afecte, puig no en va tenir en compte els argencins i els allà radicats, què la senyera de Catalunya havia voleiat durant quatre anys en els camps de lluita al costat de les dels aliats, i arreu, entre mig dels visques a les nacions victorioses, se sentien crits de «Viva la noble Cataluña».

CREU

No es pot negar que per aquelles belles terres també hi han elements als quals els fereix tot lo que's refereix a que Catalunya es coneixi per la seva vitalitat i no accepten altra cosa que la Espanya decadent i retardataria que de la «Meseta» estan uns quants senyors volen ferir junyides a totes les regions que senten fretura de progrés i llibertat, i al igual que els d'aquí, varen sentir-se per uns moments «patriots», i a la xamona ciutat de Mendoza organitzaren una contramanifestació en la que hi fou prohibida, prohibida companyia, la nostra amada senyera catalana, la mateixa que ha sigut digna d'alternar amb les de les nacions més avançades del món, en plena guerra europea, i en canvi uns senyors que allà enllà dels mares, en terres que per la bona acollida que els donien tindrien d'evitar que a Espanya se la tingués en el concepte despectiu que se la té, fan que aquest ambient vagi creixent molt més, davant del fet de que els que's diuen «espanyoles» exclueixin la bandera catalana d'una manifestació per ells organitzada.

JOANET

Despedida a Wilson

El presidente Wilson vuelve a sus lares, regresa a su joven tierra de América.

Probablemente, cuando estas líneas vean la luz, habrá embarcado ya y navegará hacia los países descubiertos por Colón.

Wilson se va como vino, a saber, con las manos limpias.

El generalísimo civil de los ejércitos que han decidido la victoria, el jefe supremo de una raza y de un pueblo que podría ser en esta hora, si quisiera, dueño de los destinos del mundo, vuelve a su patria libre con un bagaje y equipaje mucho más liviano que el que trajo.

América ha cumplido noblemente su palabra.

— No peleamos por ningún interés material — dijeron, al intervenir en la lucha, los soldados yanquis. — Nada, ambicionamos. Cuando regresemos a nuestro «home», no nos llevaremos más que las cenizas de nuestros muertos.

Algo más que eso se llevan, puesto que cincuenta mil muchachos, que vinieron solteros, se vuelven casados. Francia le paga así a América su sacrificio. Sangre por sangre.

No es ese mal botín y mal galardón; pero esos argonautas tenían derecho a más. Sin embargo, nada han pedido para sí, nada han reclamado, sino que reine en el mundo la justicia.

Su voz no ha sido escuchada, y no obstante, el digno presidente se va sin formular una queja, sin decir que se le ha engañado.

Por dentro lo devora la amargura, lo devuelve el asco, y él se calla.

¡Ah! No sono él con una Conferencia de la paz tan mezquina y tan ramplona, con discusiones secretas, con tantas trabas diplomáticas y tales limitaciones en la representación.

No creyó jamás que se consolidara y se consagrara la política de alianzas y que el viento de la victoria barriera tan deprisa su idealismo proyecto de la Sociedad de Naciones.

— Pobre presidente! ¡Cuanta quina habrá tragado en París! Sobre no hacerle ningú caso, Clemenceau ha hablado con ironia de su candor.

Si las burguesías occidentales no hubieran temido a los bolcheviques, hasta hubiesen intervenido en Rusia.

— ¡Ah! Una cosa son los pueblos, y otra los que los gobiernan, querido presidente.

Pero tú no desfallezas. El mundo sabe lo que te debe. El corazón de los buenos te acompaña en tu viaje. La humanidad, agraciada, te bendice y te saluda, excelsa democrática, legislador de la razón, profesor de gobierno, magistrado justiciero, príncipe de la paz.

ANGEL SAMBLANCAT

SONATA III

No sé per què me penso que avui els diputats i senadors de Catalunya faran: «Tinguin!» als altres senadors i diputats, i agafaran els trastrets i tornaran a caseta.

Dic que no sé per què m'ho sembla i sí que ho sé. El parlament d'Espanya no sembla tal cosa, sinó una escola de criatures que volen barallar-se, i a les quals el mestre té de contenir per a que no s'esgarrapin i vigilar per a que al ésser al carrer no's trenquin la testa a cops de roc.

I això és estúpid.

Un dels meus records de petit, és de que anant a passar l'estiu a fòra, com que no deviem ésser persones grates ni jo ni els meus companys de Barcelona, les nostres mares, mogudes per les protestes dels pagesos, quals vinyes i hortes devastàvem, ens envíem a l'estudi rural.

Fou certament, en aquell cas, el remei pitjor que la malaltia. L'enveja per part d'ells — nosaltres anàvem més ben vestits, esmorzàvem més fi. — L'urc, per part nostra, conciraren la tempesta, i un dia en que un indígena ens digué:

— Caga sucs de Barcelona!

Els contestarem:

— Caga terrossos!

I un duel vingué immediat. Mai ningú s'ha apedregat amb més ràbia que nosaltres. Els primers dies amb les mans, després sortiren mandrins i tot.

I per què?

Tornarem nosaltres a ciutat a fer les nostres coses, ells als seus oficis. Avui el millor amic que tinc al poble és un minyó que'm badi el cap mentre fugia en un jorn de desfeta ciutadana.

Devegades ensenyant-li, al descansar sota uns pins partint-nos el pa i el vi, la senyal de sa pedrada li dic:

— Mira lo que'm feres.

I ell rient, mig entrístif, contesta:

— Erem ben bescies!

Jo li faig, quasi amoixant-lo, amb una mà sobre l'espaitlla:

— Caga terrossos!

I ell respòn, ja abraçant-me:

— Au, anem, caga sucs de Barcelona!

No podíem ésser amics dintre la escola i som germans en la gran llibertat dels boscos.

Ningú destorba a ningú, ni els uns tenim ure ni els altres enveja. Si jo porto menges de ciutat, ell me dóna a beure el vi sà de la terra; si els meus cigars són bons, ell sap encendre el foc. Jo li conto de coses de política i de teatres i d'art, que ell desconeix, i en canvi me dóna lliçons de com se coneix un hort, de com se poda una vinya, dels recons de baga on creixen els rovellons o dels indrets del bosc on ixen els espàrrecs.

I havíem anat a cops de pedal!

Mare de Déu! Que aniria bé la Espanya el dia en que coneixent-nos bé, a un pages de Valladolid, Plasència o Àvila, li poguessim dir rient:

— Castellanot!

— I ell, passant-nos la mà per l'espaitlla, ens respondégués:

— Catalanote!

MÓRITZ XV

DE LA MARCA «KAMPIKIPUGUI»

Un embull de mil dimonis

PEL'LÍCULA EN TRES JORNADES, UNA MICA COMPLICADES

I

Lloc de l'accio: El saló blau on, en còmodes poltrones, van a passar les estones els delegats de la Pau.

Com que és d'hora, no més tres s'han instal·lat ja al seu lloc: un «yanqui» estirat i groc, un anglès gris i un francès.

— Aprofitant l'oportunitat d'un d'ells — que no's podria mirar si amb bona armonia fem ja la repartició?

— Voleu dir de les colònies del pobre imperi difunt?

— Si.

— Crec que, en quant a aquest punt, no cal gastar cerimònies. Vos us quedeu amb la flò, el mister pot fè altre tant per part seva i lo restant, m'ho aparroquianaré jo: Què us sembla?

— Per mi, excellent!

I a vos, mister?

— Com a fresca, la solució, a fe, m'engresca, però...

— Silenci! Ve gent.

II

Pausa curta. Expectació. Entreuen deu representants, s'assenten, traient-se els guants, i comenza la funció.

— Vejam, avui, ¿de què anem?

— Ans que tot, s'ha d'arreglar lo de les colònies.

— Bah!...

Això ral! Prou temps tindrem.

— No, no; parlem-ne avui, ara!

— Bé, però no moguin fressa, que la qüestió és molt espessa.

— Ja la farem tornar clara.

— L'arbre arrancat, ¿no està estès? Doncs, repartim-nos els brots; les colònies són de tots.

— Jo'n vull dugues.

— Jo'n vull tres.

— I si el plet es resolia a palletes?

— Quina gràcia!

— A mi em toquen les de l'Assia.

— A mi les de l'Oceania.

— Jo m'he portat com un brau!

— Mentida!... El brau he estat jo!

— Senyors!... Recordin que això és el Congrés de la Pau!...

III

Se sent com una explosió i, roges i escabellades, les colònies disputades. invadeixen el saló.

— Aquí ens teniu, comedians!

— Qui us ha cridat?... Què voleu?...

— Veure sols com trepitgeu vostres juraments, farsants!

— No us avergonyeix cometre un atropell tan rui?

— Això és allò que'n vau di!

Això és lo que'n vau prometre?

— Les colònies, repartides

com el fruit d'una jugada!...

— Lá rapinya, entrònisada

damunt de mil lions de vides!...

— Mercaders sense consciència,

— què s'ha fet dels vostres crists?

— I els drets dels pobles petits?

— I la santa independència?...

— Burleu-vos-en, si així us plau!

— Sou forts, no us fa por ningú;

però tingueu per segù;

que aquest Congrés de la Pau...

—

— La llum, de cop, aquí es tanca.

— Lo qual vol dir, cavallès,

— quel que vulgui saber més

— se'n té d'anà a Salamanca.

C. GUMÀ

L'etiqueta falsa

JA sabíem nosaltres que la llògica era una cosa no gaire ben tractada per certes empreses. Sabíem també d'altres empreses que fan rodar el cap del públic, doncs no's veu clar l'acerç en el camí del negoci, nord i guia de la seva vida accidentada.

La premsa diària, nomenada independent

acostuma a batre el coure en matèria de frescura. Es la que té menys respecte a la santa missió del periodisme, i, dúctil fins a la exageració, la que més planera se mostra a servir les conveniences dels enemics del poble, dels que millor el mantenen en el seu estat mig salvatge.

La qüestió clerical, viva i fresca en aquest país xuclador de tota misèria, té amb la premsa retolada de independent un sopòrt poderós, i ningú s'atreveix a procurar la seva destrucció; ni les col·lectivitats organitzades, ni el públic bàsic fan una part d'allò que caldría per a acabar amb tanta vergonya.

Coneixem varis periòdics, emperò avui, acceptant tota mena de responsabilitats, anem a ocupar-nos de *La Vanguardia*, el diari més «senyor Esteve» a Barcelona.

Dies passats morí l'esposa del consequent lliurépsilon P. Vilalta Gras i, no sabent la família l'antic procedir de *La Vanguardia*, anà a l'administració per a la inserció d'una esquela mortuòria sense creu. No va ésser petita la sorpresa del que feu entrega del anunci, quan sapigué que no es permetria si la creu no havia de presidir-lo.

— I doncs, per què es permeten a *La Vanguardia* els anuncis de senyoretes afamades de casori? — va dir el recader.

— Vagi-ho a dir al senyor director — respongué una noia, empleada a les oficines.

— Aquí a Espanya, on hi ha lleis per a tantes coses i naixen lleis que morén sense estreniar, per què no n'hi ha una que obligui a les empreses a servir al públic sense mires partidistes, puig que ens referim a aquelles empreses que s'alaben de viure a la mateixa distància dels uns que

Del conflicte del "Goya"

Aconseqüència dels llamentables successos del «Goya», en el que, com recordaran, un escamot de espanyolistes intransigents, tot fent patria davant d'una cupletista de quart el rengle, provocaven cada tarda i cada nit als catalans amb actituds i cridories intempestives; a conseqüència d'aquests successos que encengueren la passió dels uns pels altres, uns quants joves catalanistes iniciaren una campanya a l'objecte de que el públic barceloní declarés el *boycot* a l'esmentat teatre, mentres i tant que el regentí l'actual empresa.

Avui, el senyor Blasco, empresari del «Goya», canta la palinòdia en tins termes que no hi ha més remei que perdonar-los. Al explicar, en una llarga i sentida carta a *El Diluvio*, tota la seva actuació com empresari a Barcelona, durant la qual ha demostrat el seu amor a l'art de la nostra terra emprenen dues temporades artísticament victorioses de teatre català, diu el senyor Blasco:

Como empresario estoy expuesto a equivocarme y a sufrir las consecuencias que mis equivocaciones traigan consigo, sin protestar en lo más mínimo y acatando el fallo de la opinión. Como ciudadano debo protestar y protesto energicamente del calificativo de enemigo de Cataluña, donde vivo hace más de ocho años, donde me he criado, o, mejor dicho, he consolidado mis medios de vida y donde han nacido tres de mis hijos.

Error i error greu fou el contractar a la tristament célebre coblejadora, però aquesta equivocació ja la pagà de sobreamb la mateixa temporada, més sorollosa que fructifera, i que acabà més accidentada de lo que que ell se creia.

Afegeix l'empresari del «Goya»:

Mi teatro ha estado siempre abierto a todas las ideas, y desde los jaimitas a las Juventudes radicales de izquierda han celebrado en él reuniones, conferencias y mitines pro autonomía, antes y después de la actuación de la dichosa Mary-Focela. Y no puede decir ninguna de las entidades a quien antes aludo que, al cederles el teatro para los actos antedichos, haya buscado lucro ni negocio alguno, pues siempre lo he cedido completamente gratis y algunas veces poniendo dinero encima.

Una de les coses que demostren la honradeza i la bona fe del senyor Blasco és el fet de que ell mateix hagi anat a Saragoça a trobar a l'Enric Borrás per a «rellevar-lo de tot compromís contret, si el gran actor català creia que, en les actuals circumstàncies, la seva actuació al «Goya» el podia perjudicar». Per això sol, que demostra una gran delicadesa, delicadesa que no hauria tingut un enemic de Catalunya, cal esborrar tot rencor contra aquest empresari i perdonar-li l'error comès; un error purament industrial-artístic, en el qual el sentiment patriòtic no hi tingueu res que veure. No en va l'home és valencià, germà dels catalans de part del rei Jaume, i té tres fills nascuts a Barcelona. A tot allò de la Mary-Focela, doncs, tirem-hi un vel. Creuen els catalanistes intransigents que s'havia de donar una bona lliçó? Doncs la lliçó està donada. El culpable inconscient ha confessat el seu error?... Doncs a perdonar-lo i que no se'n parli més.

Ara, respecte al gest de impaciència de En Jaume Borrás, no esperant que l'Empresari el rellevés del compromís com havia fet amb el seu germà,... d'això potser sí que en parlarem un altre dia.

ELS VIOLERS SIMBÓLICS

En els paratges reservats del bosc, el marge i el camí, s'alcen oscurs, aponcellats, els violers inadaptats, Es un coratge redemptor, el que els empeny al sofriment, el que els emmena a dona olor als plecs del aire glaçador. Es un coratge d'ametller que l'hom masell no estima prou: llençar morat, i olor, i plor als peus estípits del febrer!... Quan infantó, vaig estimar-

Per a acabar amb la incomprensió del problema catalá en terres castellanes

Burroooooo!....

amb un amor d'or cristallí
el labamu república,
i una il·lusió s'esbadella,
Eren trassumpte aquelles fiors
plantant-li cara a tot mal temps,
d'herois i sabis redemptors
a probatura de dolors,
que'l fanatisme clerical
els feu patir i els feu morir,
donant perfum primaveral,
apropant l' hora del Ideal.

J. COSTA POMÉS

La burda maniobra.

D'altra cosa no es pot qualificar la gestió del diputat Sala, de Terrassa, exercint d'intermediari moderador en el plet dels Estatuts autonomistes.

S'ha vist d'una hora lluny que el pobre home

no era més que un ninot de molles mogut pel Coixet.

I, naturalment, els veritables representants de Catalunya no han volgut prestar-se a la farsa. Per això En Cambó li ha dit al senyor Sala:

— Apa, no s'hi emboliqui vosté. A casa, ca-

seta, a cuidar-se el costipat.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Contràriament a lo acordat en el seus principis, la Mancomunitat catalana acaba de declarar-se partidària de estudiar i procurar resoldre tols els conflictes de caràcter social que es plantegen a Catalunya.

Molt bé.

Ara sols manca que als senyors mancomuners els guin un criteri ben liberal i ben europeu al immiscuir-se en aqueixos assumptes del proletariat.

Si així ho fan, aviat no quedará un obrer que no sigui catalanista.

Els quatre submarins espanyols que havem disfrutat aqueixos dies a Barcelona acaben de fer proves d'immersió.

Les tals proves han resultat un èxit.

Un espectador, vell gat de mar, hi deia la seva:

— Uil... no és nou això, a Espanya... Abans d'aquests, ja n'havíem tingut molts de barcos que se'n anaven a fons.

El senyor Calbetón, que exerceix en l'actualitat de ministre d'Hisenda, ha tingut a bé morir-se sense veure aprovats els pressupostos ni l'Autonomia.

Tan de bé li ha fet Déu!

Així s'estalvià de sentir dir besties i de presenciar marranades.

En Rahola en el Congrés i En Garriga en el Senat han fet l'efecte d'estufes.

Vaia una manera d'escalfar-se les cambres cada vegada que apreten els catalans.

L'un: — Miénte, su señoría.

L'altre: — Su señoría es un bandido.

Gràcies a Déu que en aquelles cases se parla clar una vegada a la vida.

Mentre els polítics de Madrid injurien a Catalunya per mitjà de certs diaris i fins en les cambres, els representants de França i d'Anglaterra, per boca dels il·lustres senyors Brousse, diputat, i Hardinge, embajador, tenen paraules d'alta efusivitat i entusiasme per al nostre plet catalanista.

Això és digne de remarcar-se i de tenir-se en compte.

I que vagin fent els defensors de la Mary-Focela.

Acaba de morir el famós actor italià Ermette Novelli.

Ho sentim de debò perquè fou un artista que, estèticament, ens va fer disfrutar en moltes ocasions.

Però consolem-nos, pensant que de comedians rai, encara en quedén.

Oi, Alfonsito Sala!

Amb tot això del bullit de les banderes els quins han rebut del carpó han sigut els centres avençats, que ara resulta que la bandera republicana no és lícita, i no la poden posar al balcó ni els dies de festa assenyalada, cosa que sempre s'havia permès.

Per cert que la bandera republicana, ben mirat i tenint en compte els colors que la formen ha estat la més espanyola de totes.

Ademés del royo gualdo, té el morat que és tret del pendón de Castella.

Volen més símbols patriòtics?

S'ha fundat amb el nom de Unión Nacional Monárquica, una nova societat política en la qual hi formen, per ara, les següents personalitats: Vidal i Ribas, Manel Girona, Alfonso Sala, Comte de Caralt, Roig i Bergada, i Comte de Figols.

Total sis.

I vuit més que s'inscriuran... Heu's aquí la reproducció dels 14.

Realment la monarquia té unes columnes ben fermes a Barcelona.

Deixeus-vos d'una sòcolada com aquesta!

Aquell clown equilibrista que es diu don Pelmacio Iglesias ha fet manifestacions monàrquiques a favor de don Alfons.

Alguns jaumins, de resultes d'això, han acordat expulsar-lo del partit. En Solferino el defensa, però Déu sap com s'acabà el tràgol. Ja estem veient que l'home saltarà del partit tradicionalista al cos d'alabarderos.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carter del Olim, número 8